

dr hab. med. Sambor Sawicki

Gdańsk, 13.12.2024

Klinika Ginekologii i Położnictwa

Gdański Uniwersytet Medyczny

Smoluchowskiego 17, 80-214 Gdańsk

RECENZJA

rozprawy doktorskiej lekarz Pauliny Malarkiewicz

„Nowe wyzwania opieki perinatalnej podczas pandemii COVID-19”

Recenzja została opracowana na podstawie zlecenia (pismo WL-Dz.5201.60.2024) przekazanego przez prof. dr hab. Marcina Mycko, Przewodniczącego Rady Naukowej Dyscypliny Medyczne Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie w związku z decyzją o wszczęciu postępowania w sprawie nadania stopnia doktora medycyny lekarz Paulinie Malarkiewicz przez Senat Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie

Recenzji poddano trzy publikacje wchodzące w skład cyklu oraz następujące dodatkowe pozycje:

1. Streszczenie wraz z syntetycznym omówieniem
2. Spis literatury
3. Ankieta pracy zawodowej i naukowej
4. Oświadczenia współautorów publikacji
5. Kopia poświadczenia dorobku naukowego

Przedstawione dokumenty spełniają formalne wymogi konieczne do ubiegania się o stopień doktora nauk medycznych.

1. Sylwetka naukowa doktorantki

Lekarz Paulina Malarkiewicz ukończyła dwukrotnie studia medyczne, najpierw kierunku stomatologicznym na Uniwersytecie Medycznym w Białymstoku w latach 2002-2005 a następnie kierunek lekarski na Gdańskim Uniwersytecie Medycznym w latach 2005-2010. Pracę w zawodzie lekarza rozpoczęła szkoleniem specjalizacyjnym w zakresie położnictwa i ginekologii w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym w Olsztynie – uzyskała tytułu specjalisty położnictwa i ginekologii w roku 2018. W roku 2023 ukończyła specjalizację z zakresu genetyki klinicznej. Obecnie jest w trakcie specjalizacji z ginekologii onkologicznej w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym w Olsztynie.

Działalność naukową lekarz Paulina Malarkiewicz rozpoczęła w roku 2011 jako pracownik naukowo-dydaktyczny w Katedrze Farmakologii i Toksykologii Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie. Aktualnie pracuje jako asystent w Katedra Ginekologii i Położnictwa Uniwersytetu Warmińsko Mazurskiego w Olsztynie. Zajęcia dydaktyczne doktorantka prowadzi w ramach zajęć ze studentami polsko- i angielskojęzycznymi na Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim w Olsztynie.

Całkowity dorobek naukowy doktorantki to 7 artykułów o sumarycznym Impact Factor (IF) 13.500, indeks Hirsha wynosi 3. Lekarz Paulina Malarkiewicz jest członkiem Polskiego Towarzystwa Ginekologów i Położników oraz Polskiego Towarzystwo Genetyki Człowieka.

2. Recenzja rozprawy doktorskiej

Rozprawa doktorska składa się z trzech opublikowanych w czasopismach posiadających współczynnik wpływu, o łącznej wartości współczynnika Impact Factor wynoszącym 10,2 i punktacji MNiSW 320. Prace zostały opublikowane w latach 2022-24. Doktorantka jest pierwszą autorką dwóch z wymienionych publikacji, zgodnie z treścią oświadczeń

współautorów wszystkich publikacji można uznać udział lekarz Pauliny Malarkiewicz można uznać za wystarczający do zamieszczenia wszystkich prac w cyklu stanowiącym rozprawę doktorską.

Publikacje stanowiące rozprawę doktorską:

- Mother's Loneliness: Involuntary Separation of Pregnant Women in Maternity Care Settings and Its Effects on The Experience of Mothers during the COVID-19 Pandemic. Malarkiewicz, P., Maksymowicz, S., Libura, M. International Journal of Environmental Research and Public Health, 2022, 19(9), 5081
- COVID-19 Vaccination Status among Pregnant and Postpartum Women—A Cross Sectional Study on More Than 1000 Individuals. Nowacka, U., Malarkiewicz, P., Sierdzinski, J., Januszaniec, A., Kozłowski, S., Issat, T. Vaccines, 2022, 10(8), 1179
- Intrahepatic Cholestasis of Pregnancy during COVID-19 Pandemic. Malarkiewicz, P., Nowacka, U., Januszaniec, A., Mankiewicz., Kozłowski, S., Issat, T. Medicina (Lithuania), 2024, 60(4), 676

Doktorantka zdefiniowała następujące cele szczegółowe w swojej rozprawie:

- zbadanie wpływu pandemii COVID-19 na poziom samotności matek, szczególnie w kontekście przymusowego rozdzielania ciężarnych kobiet od ich partnerów podczas wizyt lekarskich i porodu
- zidentyfikowanie wskaźników przyjmowania szczepień przeciwko COVID-19 wśród kobiet ciężarnych i kobiet po porodzie.

- zbadanie wpływu pandemii COVID-19 na częstość występowania i charakterystykę kliniczną wewnątrzwątrobowej cholestazy ciążowej (ICP).

Następnie zostały określone następujące hipotezy badawcze:

1. Pandemia COVID-19 znacząco wpłynęła na opiekę perinatologiczną poprzez wymuszoną separację pacjentek podczas wizyt lekarskich i porodów, ze względu na dostosowanie przez instytucje medyczne swoich procedur i praktyk, dyktowanych pandemią COVID-19. 10
2. Pandemia COVID-19 znacząco wpłynęła na opiekę perinatologiczną poprzez zmiany w diagnostyce i leczeniu wewnątrzwątrobowej cholestazy ciążowej (ICP).
3. Pandemia COVID-19 znacząco wpłynęła na decyzje ciężarnych kobiet odnośnie do szczepień przeciwko COVID-19.

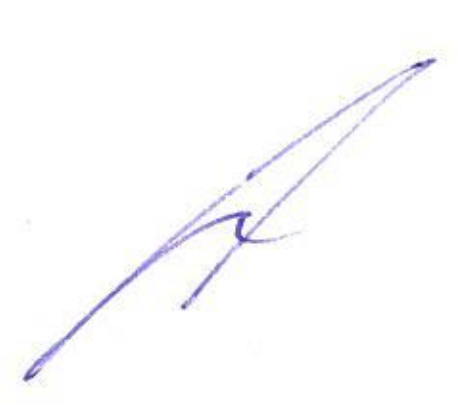
Omówienie poszczególnych publikacji:

Pierwsza praca oryginalna ” Mother’s Loneliness: Involuntary Separation of Pregnant Women in Maternity Care Settings and Its Effects on The Experience of Mothers during the COVID-19 Pandemic” była badaniem przekrojowym przeprowadzonym w okresie od stycznia do lutego 2021. Populację stanowiło 1011 kobiet ciężarnych lub tych które urodziły w trakcie pandemii COVID-19. Dane do analizy uzyskano z kwestionariuszy samooceny składający się z 44 pytań zamkniętych i otwartych, rozpowszechniany online i w formie papierowej w szpitalu położniczym w Olsztynie. Ankietowane odpowiadały na pytania dotyczące ich zdrowia, statusu społecznego, emocji oraz wpływu funkcjonowania systemu opieki zdrowotnej w czasie pandemii na ich doświadczenia związane z ciążą i porodem. Badanie potwierdziło główną hipotezę, że kobiety w ciąży doświadczały podwyższonego poziomu samotności związanego

z pandemią i związanymi z nią środkami sanitarnymi, co miało znaczący wpływ na ich jakość życia. Aż 84,37% ankietowanych kobiet przyznało, że podczas ciąży nie mogły uczestniczyć w wizytach lekarskich ze swoimi partnerami, a 66,27% rodziło samotnie z powodu zakazów związanych z pandemią.

Równie interesująca jest druga praca oryginalna z cyklu „COVID-19 Vaccination Status among Pregnant and Postpartum Women—A Cross Sectional Study on More Than 1000 Individuals” jest to prospektywne badanie przekrojowe przeprowadzone w ośrodku medycyny matczyno- płodowej na grupie 1033 kobiety ciężarnych i po porodzie. Przeprowadzono ankietę oceniającą czynniki socjodemograficzne i percepcję dotyczące szczepień przeciwko COVID-19, grypie i krztuścowi. Pytania dotyczyły przyjmowania szczepień, opinii na temat szczepień w ciąży, wcześniejszych doświadczeń związanych z ekspozycją oraz kluczowych czynników w procesie decyzyjnym. Z badania wynika, że 54,1% ankietowanych kobiet było w ciąży, a 45,9% w połogu podczas wypełniania ankiety. Podział respondentek na zaszczepione przed ciążą, w trakcie ciąży oraz planujące szczepienie pokazał, że większość uczestniczek (59,3%) zdecydowała się na szczepienie.

Trzecia praca oryginalna zatytułowana „Intrahepatic Cholestasis of Pregnancy during COVID-19 Pandemic” stanowiła retrospektywne badanie kohortowe przeprowadzone w dwóch ośrodkach. Ocenie poddano kobiety ciężarne z diagnozą ICP. Dane pozyskano z systemów danych szpitalnych, analizowano m.in. mnogość ciąży, zakażenie COVID-19, maksymalne poziomy enzymów wątrobowych i kwasów żółciowych, a także dane dotyczące porodu. Dokonano porównania danych klinicznych, takich jak objawy, wyniki badań laboratoryjnych i skuteczność zastosowanych terapii. Badanie wykazało niższą częstość występowania ICP w trakcie pandemii w porównaniu do okresu przed pandemią (3,6% wobec 2,4%, $p = 0,01$). Mimo że częstość łagodnej ICP ($BA < 40 \mu\text{mol/L}$) była niższa w trakcie pandemii, występowanie umiarkowanej i ciężkiej ICP ($BA \geq 40 \mu\text{mol/L}$) pozostało stabilne.

Na podstawie przeprowadzonych badań i uzyskanych wyników lekarz Paulina Malarkiewicz, oprócz wniosków wynikających z poszczególnych publikacji, sformułowała wnioski, które odpowiadają na postawione cele pracy doktorskiej:

1. Wykazano znaczące negatywne skutki psychologiczne separacji ciężarnych od partnerów w placówkach opieki zdrowotnej w trakcie pandemii COVID-19. Analiza danych ujawniła znaczący wzrost poziomu lęku i stresu wśród respondentek, co podkreśla krytyczną potrzebę przemyślanej modyfikacji procedur medycznych oraz wsparcia psychologicznego dla ciężarnych i matek w okresie globalnego kryzysu zdrowotnego.
2. Wykazano, że wyższe wykształcenie oraz pozytywne interakcje z pracownikami ochrony zdrowia zwiększały prawdopodobieństwo zgody na szczepienie przeciw COVID-19 ciężarnych pacjentek, natomiast głównym powodem odmowy były obawy dotyczące bezpieczeństwa szczepionek. Te wyniki wskazują na i komunikacji w promowaniu zdrowia publicznego znaczenie edukacji zdrowotnej
3. Wykazano spadek liczby łagodnych przypadków wewnątrzwątrobowej cholestazy ciążyowej (ICP), co może świadczyć o barierach w dostępie do opieki medycznej oraz zmianach w procedurach diagnostycznych podczas pandemii. Stabilność częstości ciężkich przypadków ICP wskazuje na konieczność utrzymania wysokiego poziomu czujności klinicznej w zarządzaniu przypadkami zagrożenia zdrowotnego dla matki i dziecka, podczas przyszłych pandemii.

Badania zawarte w przedstawionym cyklu pokazują w jaki sposób pandemia wpłynęła na zdrowie i samopoczucie kobiet w ciąży, pokazując potrzebę dostosowania praktyk medycznych do wyzwań spowodowanych globalnym kryzysem zdrowotnym. Uzyskane wyniki

stanowią bardzo ważne i interesujące źródło wiedzy na temat specyficznej sytuacji jaka miała miejsce podczas pandemii COVID-19.

Wszystkim opublikowanym pracom oryginalnym towarzyszy zwięzła i dobrze przeprowadzona dyskusja uzyskanych wyników w aspekcie wcześniejszych doniesień oraz dobrze dobrane aktualne piśmiennictwo, co świadczy o bardzo dobrym przygotowaniu Doktorantki do pracy naukowej i jej usystematyzowanej wiedzy w podjętej tematyce badań.

3. Wniosek końcowy recenzji

Podsumowując, w mojej ocenie przedstawiony w ramach rozprawy doktorskiej cykl publikacji „Nowe wyzwania opieki perinatalnej podczas pandemii COVID-19” lekarz Pauliny Malarkiewicz stanowi oryginalne rozwiązanie określonego przez doktorantkę problemu naukowego i spełnia warunki określone w art. 187 ust. 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Wnoszę do Rady Naukowej Dyscypliny Nauki Medyczne Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego o dopuszczenie lekarz Pauliny Malarkiewicz do dalszych etapów przewodu doktorskiego. Ze względu na uzyskany przez doktorantkę wysoki współczynnik oddziaływania wnoszę również o wyróżnienie rozprawy doktorskiej

*Z poważaniem,
Lambor Sawicki*